

Justitiedepartementet
 Enheten för migrationsrätt
 103 33 Stockholm

Betänkandet Personuppgiftsbehandling på utlännings- och medborgarskapsområdet (SOU 2015:73)

Pensionsmyndigheten tillstyrker utredningens förslag om ny utlänningsdatalag med anslutande förordning i materiellt hänseende, men har vissa synpunkter på den lagtekniska utformningen. I övrigt avgränsas detta yttrande till att främst beröra de delar som rör direktåtkomst.

Vi är generellt mycket positiva till åtgärder som underlättar elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter och som leder till ökad digitalisering och automatisering i samhället.

Den nya utlänningsdatalagen föreslås innehålla bestämmelser som specificerar för vilka ändamål personuppgiftsbehandling är tillåten. Ändamålsbeskrivningen följer grundstrukturen i framför allt äldre registerförfattningar, det vill säga att de tillåtna ändamålen anges uttryckligen i författningen. En effektiv, modern och rättssäker förvaltning förutsätter ett utbyggt elektroniskt förfarande för informationsutbyte. För att ett sådant utbyte ska komma till stånd krävs ändamålsenliga regler. Enligt vår uppfattning bör man därför i den föreslagna utlänningsdatalagen välja det sättet för ändamålsbestämning som följer av Informationshanteringsutredningens slutbetänkande Myndighetsdatalag (SOU 2015:39). Det innebär att någon begränsning av för vilka ändamål personuppgifter får behandlas inte bör finnas och att det bör vara den personuppgiftsansvariga myndigheten som, inom ramen för sitt uppdrag, har att närmare specificera för vilket eller vilka ändamål personuppgifter behandlas i verksamheten. Vi anser det vara viktigt med en myndighetsgemensam och enhetligt utformad personuppgiftsreglering, inte minst för att underlätta informationshanteringen mellan myndigheter.

Frågan om en effektiv elektronisk informationsinhämtning från Migrationsverket berör samtliga våra förmåner och har stor betydelse för vår handläggning av dessa. Möjligheten till en elektronisk inhämtning av uppgifter gör att vi kan få en betydligt effektivare och snabbare handläggning, samt att uppgifterna som läggs till grund för beslut, i högre grad, är korrekta. Pensionärerna slipper därigenom också en många gånger svårbegriplig och besvärlig uppgiftsskyldighet. Vi strävar, mot denna bakgrund, inom samtliga våra förmåner efter att minska det manuella uppgiftsinhämtandet från pensionärerna. Istället utvecklar vi it-systemen så att uppgifterna, i allt större utsträckning, hämtas direkt från källan genom elektroniska förfaranden.

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

2015-09-21

Er ref. Ju2015/05766/L7
Dnr/Ref. VER 2015-215

Vi har ännu inte utvecklat någon direktåtkomst utifrån de möjligheter som ges i förordningen (2001:720) om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt utlännings- och medborgarskapslagstiftningen. Utvecklingen är dock under planering i ett av myndighetens utvecklingsprojekt.

Den föreslagna regleringen avseende utbytet av personuppgifter mellan oss och Migrationsverket ger i allt väsentligt bra förutsättningar för en effektiv och rättssäker hantering. Den uttömmande uppräkningslistan i 8 § andra stycket i den föreslagna utlänningsdataförordningen av vilka uppgifter som direktåtkomsten får avse bör dock kompletteras med följande uppgifter:

- vid flyktingstatus, även uppgift om tidigare hemland,
- dag för beslut om avslag på ansökan om uppehållstillstånd, och
- dagersättning.

I vår handläggning av förmånerna ålderspension, efterlevandepension, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd måste utredning göras av om sökanden respektive den avlidne omfattas av svensk socialförsäkring (försäkringstillhörighet). Rätten till, liksom storleken på, flera bosättningsbaserade förmåner såsom garantipension till ålderspension och garantipension till omställningspension för efterlevande, är beroende av försäkringstid. Utredning om sökandens försäkringstillhörighet gör vi idag genom att skicka en blankett med ifyllda personuppgifter per post till Migrationsverket. Migrationsverket fyller därefter i blanketten manuellt och postar den till oss. Blanketten skannas in och därefter kan handläggningen av respektive ärende fortsätta. Denna process medför en förlängd handläggningstid på ca 30 dagar och att sökanden får vänta på sin ersättning från oss under en längre tid än som annars hade varit fallet.

En sökande som beviljats uppehållstillstånd som flykting får som försäkringstid för garantipension tillgodoräkna sig viss bosättningsstid i sitt tidigare hemland, alternativt tid då hen före den första ankomsten till Sverige har befunnit sig i ett annat land där hen beretts tillfälligt skydd. I ärenden om garantipension behöver vi därför veta från vilket land en person som beviljats flyktingstatus flytt.

Det händer att en sökande haft uppehållstillstånd i Sverige under tidigare tidsperioder. För att underlätta vår bedömning av försäkringstid behöver vi, förutom uppgift om beslutsdag för beviljat uppehållstillstånd, även veta om en ansökan om uppehållstillstånd har avslagits.

För att bedöma rätten till bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd samt för att hantera retroaktiv utbetalning av efterlevandestöd, behöver vi uppgift om sökanden får, kommer att få eller har fått dagersättning från Migrationsverket, då dessa ersättningar inte kan betalas ut samtidigt som personen får ersättning från oss. Vi behöver också veta storleken på beloppet samt för vilken tidsperiod ersättningen betalats ut. Dessa uppgifter hämtas idag in per telefon eller genom en skriftlig förfrågan. Vår erfarenhet av denna hantering är att den är onödigt omständlig.

Det är också vår erfarenhet att tillämpningen av sekretessbestämmelserna hos Migrationsverket ibland skiftar från handläggare till handläggare och att detta i vissa fall gör att vi får vänta längre än nödvändigt på att få efterfrågade uppgifter.

2015-09-21

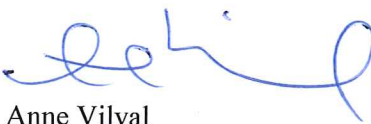
Er ref. Ju2015/05766/L7
Dnr/Ref. VER 2015-215

Direktåtkomst till uppgifter hos Migrationsverket skulle därför underlätta sekretessprövningen.

Vi uppfattar att utredningens förslag att ge Migrationsverket direktåtkomst till vissa personuppgifter i socialförsäkringsdatabasen avser verkets behov av uppgifter om förmåner som administreras av Försäkringskassan. Pensionsmyndigheten berörs därför inte av förslaget om direktåtkomst i denna del.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm efter föredragning av juristen Anne Vilval. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Mikael Westberg och enhetschefen Martina Irving deltagit.

Katrin Westling Palm

Anne Vilval

